

Utbildningsinspektion i Hansåkerskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9 och Borgvattnets skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1–3.

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av rektorsområdet	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hansåkerskolan och Borgvattnets skola den 4–7 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen inom två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen samt Hansåkerskolan och Borgvattnets skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Hansåkerskolan och Borgvattnets skola intervjuades rektorn, personal och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass, årskurserna 2, 5, 6 och 9 i Hansåkerskolan samt förskoleklass och årskurserna 1 och 2 i Borgvattnets skola. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Hansåkerskolan	Antal elever
Skolbarnsomsorg	19
Förskoleklass	9
Grundskola	195

Borgvattnets skola	Antal elever
Skolbarnsomsorg	2
Förskoleklass	1
Grundskola	4

Hansåkerskolan ligger i Stugun vid Indalsälven i västra delen av Ragunda kommun. Borgvattnets skola ligger i nordvästra delen av kommunen cirka 5 mil från Stugun.

Hansåkerskolans verksamhet omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9 samt skolbarnsomsorg. Verksamheten är organiserad i åldershomogena klasser. Skolans personal arbetar i två arbetslag, F–5 och 6–9.

Skolan består av flera byggnader. Två äldre lokaler från 1960-talet för F–1 och årskurs 2–5 och en modernare lokal från 1990-talet för årskurs 6–9. I den modernare lokalen finns också ett väl utbyggt kommundels- och skolbibliotek. Skolan satsar en del av sina läromedelspengar till inköp av facklitteratur till biblioteket. I anslutning till skolan finns dessutom en simhall och idrottshall. Simhallen har på senare år ofta varit stängd på grund av tekniska problem, men är för övrigt alltid tillgänglig för skolan.

Eleverna kommer från Stugun och omkringliggande byar. Cirka 70 procent av eleverna åker skolskjuts.

Borgvattnets skola, som är byggd på 1950-talet, inrymmer förutom skola även lokaler för familjedaghem. En dag i veckan deltar eleverna i Hansåkerskolans verksamhet. Borgvattnet är en av Sveriges minsta skolor med endast fyra elever i grundskolan. Skolan har stora lokaler och personalen använder utemiljön i den dagliga verksamheten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hansåkerskolan och Borgvattnets skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Eleverna i Hansåkerskolan och Borgvattnets skola utvecklas och når kunskaper i grundskolans ämnen enligt de nationella målen. Hansåkerskolan behöver dock förbättra sitt arbete med att höja pojkarnas resultat. Skolorna har ett gott värdegrundsarbete. Dock behöver skolorna utarbeta en likabehandlingsplan. Skolorna bör även förbättra sitt kvalitetssäkringssystem och sin kvalitetsredovisning. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och vill utveckla den. Resurser i form av personal och lokaler är goda.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolorna upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Eleverna i Borgvattnets skola erhåller inte den garanterade undervisningstiden (2 kap. 2 och 3 §§ grundskoleförordningen).
- Hansåkerskolan erbjuder moderna språk som sedan inte genomförs trots att fler än fem elever valt språket (2 kap. 17 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Informationen till elever och föräldrar om kursplanemålen.
- Arbetet med att följa upp och analysera skolans kunskapsresultat. Även arbetet med att höja pojkarnas resultat.
- Öka samverkan mellan de olika arbetslagen vid Hansåkerskolan.
- Elevernas inflytande över sin utbildning och förmåga att arbeta i demokratiska former vid Hansåkerskolan.
- Rutinerna kring och användandet av insatser för elever i behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogrammets kvalitet i Hansåkerskolan så att åtgärderna går att följa upp och utvärdera.
- Kvalitetsredovisningen så att den tydligare omfattar i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats samt analys av resultaten. Föräldrar och elever bör ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.
- Hansåkerskolan bör analysera varför så få elever läser moderna språk.
- Hansåkerskolan bör säkerställa att ämnet teknik och hem- och konsumentkunskap behandlas i undervisningen och att eleverna görs medvetna om detta.

Därutöver har Ragunda kommun tidigare fått kritik från Skolverket för att inte ha uppfyllt författningarnas krav angående lärotider och undervisningstid vid Hansåkerskolan. Ärendet följs upp i särskild ordning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper, utveckling och lärande

Inspektörerna bedömer att eleverna i förskoleklasserna får goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Leken har stor betydelse i förskoleklassen i Hansåkerskolan. I Borgvattnets skola är en elev i förskoleklassen integrerad med elever i årskurs 1–2 och det kan därför vara svårt att ge leken tillräckligt utrymme.

I grundskolan varierar elevernas och föräldrarnas kännedom om målen för utbildningen mellan olika årskurser och ämnen. Vissa lärare presenterar målen och betygskriterierna vid utvecklingssamtalen. Inspektionen visar att skolorna bör förbättra informationen till elever och föräldrar om skolans mål.

Resultaten av nationella prov i årskurs 5 visar att läsåret 2005/06 var det 92 procent av eleverna i Hansåkerskolan som klarade målen för godkänt i svenska, engelska och matematik. Läsåret 2004/05 var resultatet ännu bättre, medan skolan uppvisade ett något sämre resultat läsåret 2003/04.

Officiell statistik visar att elever i grundskolans årskurs 9 vid Hansåkerskolan i stort sett haft en positiv kunskapsutveckling under perioden 2002–2006. Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna ligger dock fortfarande under det genomsnittliga meritvärdet för riket, (200,8 mot 206,8). Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde är betydligt större vid Hansåkerskolan än för riket. Någon analys av detta görs inte vid skolan. En av orsakerna till de stora skillnaderna mellan meritvärdena för pojkar och flickor är, enligt intervjuad personal, att flickor som regel har en högre studiemotivation än pojkar. Någon närmare analys av hur skolans arbetssätt påverkar elevernas studieresultat sker inte. Inspektörerna vill betona vikten av att skolan arbetar för att höja pojkarnas meritvärde samt följa upp och analysera skolans kunskapsresultat över tid.

Andelen behöriga elever till gymnasieskolan år 2006 var 97 procent. Det är högre än värdet för kommunen (cirka 89 procent) och för riket (cirka 90 procent).

Hansåkersskolans resultat av de nationella ämnesproven vårterminen 2005 i årskurs 9 i matematik, engelska och svenska visar att eleverna klarade proven i engelska och svenska motsvarande betygen i årskurs 9, medan resultatet av ämnesprovet i matematik var betydligt lägre än betyget i matematik.

Inspektörerna bedömer att skolorna når goda kunskapsresultat, men Hansåkerskolan bör dock förbättra sitt arbete med att höja pojkarnas resultat samt även att analysera och följa upp skolans kunskapsresultat över tid. De båda skolorna bör förbättra informationen till elever och föräldrar om skolans mål.

Normer och värden

Det är en god stämning på skolorna både i klassrum, korridorer och ute på raster. Vid intervjuer framkommer att flertalet elever trivs i skolan och att de uppfattar skolan som trygg.

Arbetsron i klasserna är god. Klotter och skadegörelse förekommer i ringa utsträckning. Skolk förekommer, men inte i någon större omfattning.

Eleverna uttrycker att de tycker att det är viktigt att ha inflytande, men eleverna har olika uppfattningar om de har något reellt inflytande över undervisningen.

Inspektörerna bedömer att Hansåkerskolan och Borgvattnets skola når goda resultat i arbetet med värdegrunden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Pedagogisk verksamhet

Hansåkersskolan är organiserad i två arbetslag, F – 5 och årskurs 6 – 9. Arbetslaget F–5 är indelat i F–1, årskurs 2–3 och årskurs 4–5. Undervisningen sker i huvudsak i åldershomogena klasser. Varje vecka har respektive arbetslag en egen arbetslagskonferens. Samverkan mellan arbetslagen F–5 och årskurs 6–9 är inte omfattande och kännedomen om varandras verksamhet är inte så stor. En anledning kan vara de fysiska förutsättningarna med undervisning i skilda byggnader. Inspektörerna bedömer att samverkan bör öka mellan de båda arbetslagen så att eleverna upplever sin utbildning som en helhet.

I Hansåkersskolans årskurser 6–9 arbetar eleverna från och med höstterminen 2006 i långa arbetspass i alla ämnen. Det betyder att vissa ämnen bara har ett arbetspass i veckan och att eleverna i princip bara har två ämnen per dag. Syftet är att träffa färre lärare samma dag, att undvika ”snuttifiering” så att eleverna hinner arbeta klart med sina uppgifter, att öka temaaarbetet samt att elever blir synliga och tilltalade varje dag. De flesta lärarna är positiva till de långa arbetspassen, men några menar att i vissa ämnen behöver eleverna mer än ett inläringstillfälle i veckan. Även bland eleverna finns delade meningar. En del elever menar att de inte orkar arbeta med samma ämne så länge utan behöver omväxling. Eftersom det vid inspektionstillfället gått kort tid av terminen var ännu ingen utvärdering av sättet att organisera verksamheten gjord. Inspektörerna menar att det behövs en ordentlig utvärdering av effekten av de långa arbetspassen. Behöver till exempel moderna språk fler inläringstillfällen under veckan och behöver eleverna fler tillfällen till idrott- och hälsa än ett enda långt arbetspass?

I Borgvattnets skola finns en åldersblandad grupp med en elev i förskoleklass, en elev i årskurs 1 och tre elever i årskurs 2. En dag i veckan åker eleverna till Stugun, cirka 5 mil enkel väg, där eleverna deltar i respektive årskurs vid Hansåkersskolan. Borgvattnets skola har fyradagars vecka. Visst samarbete sker med familjedaghemmet. Skolans framtid är oviss och det är även oklart vid vilken ålder eleverna kommer att flyttas över till Hansåkersskolan. Skolans litenhet innebär i vissa avseenden nackdelar som till exempel kamratrelationer och möjligheter att organisera verksamheten för elev i förskoleklass enligt läroplanens intentioner. Elever, föräldrar och personal upplever dock inte detta som något stort problem, eftersom eleverna i stort sett är i samma ålder.

Hansåkersskolan samverkar med kulturskolan och många elever är engagerade i verksamheten

I de båda skolorna arbetar personalen förebyggande och aktivt mot kränkande behandling på en rad olika sätt. På schemat finns livskunskap inlagt för alla årskurser och som även utgör skolans val. Utgångspunkten är ett värdegrundsmaterial SET (social och emotionell träning). I de tidigare årskurserna upplever

eleverna att det är roligt att arbeta med livskunskap. Personalen uttrycker också att de ser resultat av arbetet. I de senare årskurserna är eleverna inte lika positiva. Skolan har pilotutbildade lärare i livskunskap som vid flera tillfällen haft vidareutbildning med övrig personal.

Hansåkerskolan arbetar också med Friends kompisstödjande modell. Personal, föräldrar och elever har fått utbildning. Vid skolan finns även en trygghetsgrupp.

Skolverket vill uppmärksamma skolorna på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den ska följas upp varje år. Vid inspektionstillfället hade Hansåkerskolan och Borgvattnets skola ett handlingsprogram mot kränkande behandling. Skolorna hade dock ännu inte upprättat någon likabehandlingsplan, något som den nya lagen kräver.

Enligt kvalitetsredovisningen för Ragunda kommun år 2005 skall barns, föräldrars och personalens medinflytande öka. I Hansåkerskolan och Borgvattnets skolas kvalitetsredovisning finns dock inget redovisat om medinflytandet. Någon sammanställning av enkätsvar om inflytandet finns inte. Det formella elevinflytandet är organiserat i form av klassråd i varje klass, men det varierar mellan klasserna hur ofta det sker. Eleverna har varierande syn på om klassråden fungerar bra eller inte. Elevråd finns och fungerar enligt eleverna bra. Arbetspassen för senare årskurser i Hansåkerskolan är från och med hösten 2006 långa, vilket ger ökade möjligheter till medinflytande. Det har dock gått för kort tid för att eleverna ska ha någon uppfattning om medinflytandet förstärkts. Eleverna uttrycker dock att elevinflytandet över undervisningen tidigare inte varit så stort. Inspektörerna anser att elevinflytandet bör stärkas.

Samverkan med föräldrarna sker förutom genom utvecklingssamtal och föräldramöten även genom skolrådet som består av en föräldrarepresentant för varje klass, en elevrådsrepresentant, en lärare från varje arbetslag och rektor. Information till föräldrarna sker också via veckobrev och kommunens datasystem, zonline.

Skolorna har ordningsregler. Nu utarbetas nya regler där även eleverna är delaktiga i arbetet.

I Hansåkerskolan finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd, bland annat görs tester i de tidiga årskurserna. En arbetsgång finns upprättad där arbetslaget själv i första hand söker lösningar. Om inte detta fungerar kopplas rektorn in i diskussionen och ett åtgärdsprogram upprättas. Nästa steg är en ansökan till elevhälsan som har resurser i form av specialpedagog, talpedagog, kurator och skolhälsovård. Åtgärdsprogram upprättas och elevvårdskonferenser genomförs, men här finns en stor osäkerhet om när olika forum skall äga rum och hur de skall benämnas. Inspektionen visar att skolan bör klargöra rutinerna kring och användandet av insatser för elever i behov av särskilt stöd.

Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsföreskrifterna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation. Skolverket har tidigare riktat kritik mot Hansåkersskolan för att skolan inte upprättat åtgärdsprogram. Vid inspektionstillfället framkommer att åtgärdsprogram upprättas numera och skolan har således förbättrat sina rutiner. De upprättade åtgärdsprogrammen har dock brister i kvaliteten, till exempel saknas i vissa åtgärdsprogram hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Inspektörerna menar således att skolans utarbetande av åtgärdsprogram bör förbättras. Några elever och föräldrar anser att inte alla elever får det stöd de behöver. Personal uttrycker att samarbetet med socialtjänsten inte fungerar tillfredsställande.

I Borgvattnets skola anser personal och föräldrar att eleverna får det stöd de behöver. Genom att klassen är så liten hinner läraren med att hjälpa alla elever. Läraren får ibland handledning av specialpedagog.

Utvärdering av lärandet samt bedömning och betygssättning

Inspektionen visar att Hansåkersskolan och Borgvattnets skola använder sig av diagnoser och tester för att följa elevernas kunskapsutveckling. Införandet av gemensamma tester för hela kommunen diskuteras.

Elevernas och föräldrarnas kännedom om målen för utbildningen varierar mellan olika årskurser och ämnen. Vissa lärare presenterar kursplanemålen och betygsriterierna vid utvecklingssamtalen. Inspektionen visar att skolorna bör bli bättre på att informera om kursplanemålen.

Vid utvecklingssamtalen får elev och föräldrar vetskap om elevens sociala situation och hur eleven ligger till i de olika ämnena. I årskurs 1-5 arbetar skolan med materialet "jag kan" som ger en bild av elevernas kunskapsnivå och utveckling över tid. Elevernas utveckling dokumenteras kontinuerligt i varje ämne och underlaget skickas hem för att elev och förälder bättre ska kunna förbereda sig inför utvecklingssamtalet. Några föräldrar tycker att utvecklingssamtalet kommer för sent på terminen. Tidigare har utvecklingssamtalen varit frivilliga för elev och förälder i årskurs 9. Från och med vårterminen 2006 ändrades rektorns direktiv så att utvecklingssamtal skall genomföras för alla. Enligt grundskoleföreskriften skall läraren, elev och elevens vårdnadshavare, minst en gång per termin, samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Den individuella utvecklingsplanen (IUP) skall också upprättas i samband med utvecklingssamtalen, se nedan.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättandet av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framtidsytande utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, SKOLFS 2006:10. Vid inspektionstillfället hade skolorna påbörjat ett arbete med indivi-

duella utvecklingsplaner (IUP), men skolorna hade ännu inte upprättat individuella utvecklingsplaner för alla elever.

Inför betygssättning sker diskussioner mellan lärarna i olika ämnen. Nationella prov rättas ibland av annan lärare än den undervisande läraren. Eleverna upplever betygssättningen i huvudsak rättvis.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Hansåkersskolan/Borgvattnets skola har en arbetsplan. Varje ämne eller område i planen inleds med en kort beskrivning. Därefter anges de mål skolan strävar mot, vilka förutsättningar som ges samt hur man vet att målen har nåtts. Någon koppling till skolornas kvalitetsredovisning finns inte förutom möjligen inom utvecklingsområdet IT-användning.

Kvalitetsredovisningen för Hansåkersskolan/Borgvattnets skola år 2005 har samma struktur som kvalitetsredovisningen för Ragunda barn- och utbildningsverksamhet och redovisar mål, insatser, resultat, bedömning av måluppfyllelse samt åtgärder. Den innehåller en beskrivning av enheten, skolans arbetssätt och betygsstatistik samt en utvärdering om de två kommunala prioriterade områdena; kvalitetssäkring av elevens utbildning och livskunskap samt IT-användningen som är Hansåkersskolan/Borgvattnets egna valda område. Vid skolorna görs enkäter om elevernas trivsel, men några resultat redovisas inte i kvalitetsredovisningen. En tydlig bedömning av hur väl skolorna har arbetat i riktning mot målen i kursplaner, läroplan och skollagen saknas. Någon tydlig analys av resultaten och över tid görs heller inte. De intervjuade eleverna och föräldrarna känner inte till dokumentet och har inte varit delaktiga i processen. Inspektörerna anser att skolorna bör förbättra sitt kvalitetssäkringssystem och sin kvalitetsredovisning. Elever och föräldrar bör involveras mer i kvalitetsarbetet.

Skolans styrning och ledning

Hansåkersskolan och Borgvattnets skola har en gemensam rektor. Rektorn är ansvarig för förskoleklass, grundskola och fritidshem. Oklarhet råder dock kring ansvarsfrågan för fritidshemmet i Borgvattnets skola. Till sin hjälp har rektorn en skoladministratör som tjänstgör 75 procent.

Rektorn driver gemensamma frågor av övergripande karaktär, har det övergripande pedagogiska ansvaret och har ett nära samarbete med såväl elever som personal och föräldrar. Rektorn uppfattas som idérik och drivande i bland annat pedagogiska frågor. Det är rektorn som tagit initiativ till de långa arbetspassen i årskurs 6–9. Rektorn genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen.

Inspektörerna bedömer att rektorn är väl förtrogen med skolans verksamhet. I de flesta avseenden bedömer inspektörerna att ledningen för skolan fungerar bra. Det finns dock exempel på där rektorn borde på ett bättre sätt sätta sig in i den lagstiftning som styr verksamheten.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Det finns en fastställd timplan för Hansåkerskolan och Borgvattnets skola. Enligt den planen har eleverna i Borgvattnets skola för lite undervisningstid i de tidigare årskurserna och får alltså inte den garanterade undervisningstiden under sin grundskoletid. Detta motiveras av rektorn med att bussresan till Hansåkerskolan i Stugun tillsammans med en pedagog är att betrakta som undervisning. Rektorn anför även ekonomiska skäl. Inspektörerna bedömer att restiden generellt inte kan betraktas som undervisningstid.

I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval skall erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits enligt första stycket, om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan. Som språkval i Hansåkersskolans årskurs 6–9 erbjuds franska, spanska och tyska. Detta läsår är första gången som spanska erbjuds som språkval. För att det inte ska bli för små grupper har Hansåkerskolan infört en begränsning att endast genomföra två av språken även om mer än fem elever valt respektive språk. Inspektörerna bedömer att undervisning skall anordnas i samtliga språk som erbjudits, om fler än fem elever väljer språket.

Som språkval kan också väljas svenska, engelska, modersmålsundervisning, svenska som andra språk eller teckenspråk. Många elever väljer svenska/engelska. Andelen elever som läste moderna språk i årskurs 9 läsåret 2005/2006 var endast cirka 35 procent. Motsvarande siffror för kommunen och riket var cirka 49 procent respektive 65 procent. Inspektörerna anser att skolan bör analysera det låga deltagandet i moderna språk.

Skolans val är livskunskap. Varje årskurs har 60 minuter i veckan på schemat. Tiden till livskunskap har tagits från språkval, svenska, naturorienterande ämnen och teknik.

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen inom ramen för elevens val och undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda kunskaper i ett eller flera ämnen i grundskolan, något som fungerar bra i Hansåkerskolan.

Skolan ger information om elevers rätt till modersmålsundervisning till berörda elever och deras föräldrar. Ingen elev har modersmålsundervisning. I kommunen är det brist på modersmåls lärare.

Eleverna i årskurs 6 känner inte till att de har ämnet teknik. Enligt rektorn och personalen ingår ämnet i naturorienterade ämnen. Inspektionen visar att målen för ämnet teknik bör klargöras för eleverna och när ämnet behandlas i undervisningen. Enligt timplanen för Hansåkerskolan finns hem- och konsumentkunskap 10 minuter i veckan i årskurs 4 och årskurs 5. Hem- och konsumentkunskap finns inte på schemat för årskurs 4–5, men enligt rektorn genomförs fyra arbetspass omfattande vardera 90 minuter under läsåret. Eleverna är dock inte medvetna om detta. Inspektionen visar att skolan bör klarlägga för eleverna att hem- och konsumentkunskap skall genomföras.

Personalresurser

De allra flesta lärarna har pedagogisk utbildning, dock inte alltid i de ämnen de undervisar i. Eftersom Hansåkerskolan är liten finns det inte underlag för heltidstjänster i de praktiskt/estetiska ämnena. Det är främst i dessa ämnen som

icke ämnesbehöriga lärare undervisar. Enligt Skolverkets statistik har Hans-åkerskolan hög personaltäthet i jämförelse med riket. Läsåret 2005 har Hans-åkerskolan, enligt egen statistik, 8,8 lärare per 100 elever. Riksgenomsnittet var 8,2 lärare per 100 elever. I Borgvattnet finns 0,8 lärartjänst. Läraren har pedagogisk utbildning.

Personalen deltar i den gemensamma kompetensutvecklingen som anordnas i kommunen. Livskunskap har varit ett prioriterat område. Personalen är i stort sett nöjd med den kompetensutveckling som de erbjuds gemensamt och individuellt.

Datum	Ort
2007-01-25	Umeå

Ola Dahlgren

Håkan Sandström